

**Učitelská jednota Budeč Domažlice
1875–1940**

Inventář

EL NAD č.: 77
AP č.: 463

Mgr. Radka Kinkorová

Horšovský Týn 2017

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu.....	6
III. Archivní charakteristika archivního fondu.....	7
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	7
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	8
Seznam použitých pramenů a literatury.....	9

Příloha

Seznam použitých zkratk	10
-------------------------------	----

Inventární seznam.....	11
I. Knihy.....	12
II. Spisový materiál.....	12
A. Registraturní pomůcky.....	12
B. Spisy.....	12
III. Účetní materiál.....	13
A. Účetní knihy.....	13
IV. Fotografie.....	14
V. Tisková dokumentace.....	14

I. Vývoj původce archiválií

Původcem archiválií je spolek Učitelská jednota Budeč v Domažlicích a její nástupce Okresní učitelská odbočka Jednoty učitelstva národních škol v Domažlicích.

Spolky představovaly (a dosud představují) sdružení osob se stejnými zájmy. Vznik spolků v Čechách umožňoval císařský patent č. 253/1852 ř. z., zákon spolkový. Ten stanovil, že zakládání veškerých spolků podléhá schválení státních úřadů. Proto většina spolků, především těch podporujících české národní hnutí, zahájila svoji činnost až na základě liberálnější právní úpravy, a to zákona č. 134/1867 ř. z., o právě spolčovacím. Podle něj se vznik spolku státním úřadům pouze oznamoval a sdružení se zakazovala jen v případě, kdy jejich stanovy odporovaly zákonu. Posledně uvedená právní norma upravovala záležitosti spolkového života v Čechách až do roku 1951.

Vznik českých učitelských organizací inspirovaly tzv. porady učitelské při Budči pražské, které pořádal Karel Slavoj Amerling už na počátku 50. let 19. století.¹ Setkávání učitelů mělo přispět k prohlubování jejich vzdělávání, řešení tehdejších problémů školství a k vzájemné komunikaci a podpoře.

K založení učitelského sdružení v Domažlicích dal podnět ředitel domažlické měšťanské dívčí školy Antonín Srna. Činnost učitelské jednoty Budeč ustavené na první valné hromadě 8. července 1875 v Domažlicích byla nasměrována především k vzdělávání a vzájemné podpoře členů a hájení zájmů škol, učitelů a žáků. Měla zde být řešena rovněž problematika právního, ekonomického a sociálního postavení učitelů, smysl organizace spočíval v popularizaci vědy, obecném rozšiřování vzdělanosti a v péči o školní mládež i o mládež škole odrostlou. Program spolku zahrnoval vzdělávání čtením odborného tisku, porady a konzultace v oboru pedagogiky, didaktiky, pořádání přednášek, projednávání záležitostí učitelů a škol, posuzování a doporučování učebnic a učebních pomůcek, zřizování spolkové knihovny, napomáhání při zřizování školních a obecních knihoven, pořádání veřejných akcí, výstav, koncertů, divadelních představení a výletů, ale také podporu spolupráce mezi rodinou a školou. Spolek pořádal členské a valné schůze v kterémkoliv místě svého obvodu, schůze plenární nebo okrskové s přednáškami členů a jiných odborníků, organizoval schůze rodičů a vzdělávací akce pro veřejnost. Získával svým členům či pozůstalým po nich podporu v nouzi, za tím účelem konal sbírky a zakládal podpůrné fondy. Sídlo spolku se nacházelo v Domažlicích a jeho působnost se vztahovala na domažlický školní okres. Prvním předsedou spolku se stal Antonín Srna, jeden ze dvou zakládajících členů, kteří při jeho zřízení přispěli každý 20 zlatými. Druhým zřizovatelem byl katecheta Adolf Fux, který zároveň vykonával funkci prvního voleného zástupce učitelů v okresní školní radě (1878 však z Domažlic odešel a stal se katechetou na učitelském ústavu v Příboře). Jednota dále získala jednoho člena s příspěvkem 2 zlaté ročně a 81 členů s příspěvkem 1 zlatý 20 krejcarů ročně.

Správu spolku zajišťovaly valné hromady, výbor spolku a předsednictvo. Valná hromada volila výbor spolku, revizory účtů (tj. revizní komisi), tři členy smírčího soudu a tři náhradníky, zástupce do výboru Zemského ústředního spolku jednot učitelských (ZÚS) a delegáty na jeho valnou hromadu a rovněž vysílala delegáty k jiným spolkům, s nimiž spolupracovala. Dále schvalovala výroční zprávy, rozpočty, rozdělovala jednotu na okrsky, schvalovala nebo zamítala návrhy výboru. Program valných hromad zpravidla doplňovaly dvě až tři odborné přednášky učitelů.

Členské schůze se radily a usnášely o všech záležitostech spolku, pokud nebyly vyhrazeny valné hromadě. Výbor stanovoval místo, dobu a program valné hromady, přijímal a vylučoval členy, hospodařil s majetkem spolku, vykonával usnesení valné hromady

¹ TOUŽIMSKÁ, Jana. *Učitelská jednota Komenský v Mladé Boleslavi (1871–1940)*, [tiskem nepublikovaná diplomová práce], Praha: Fakulta pedagogická Univerzity Karlovy, 2008, str. 7, dostupné z <https://is.cuni.cz/webapps/zpp/download/120064602> (24. 2. 2017)

a členských schůzí, usnášel se o neodkladných spolkových záležitostech. Výbor se scházel, svolalo-li jej předsednictvo, nebo pokud o to požádali alespoň tři členové výboru. Předsednictvo spolku tvořili předseda, jeho zástupce (náměstek), jednatel, pokladník a zapisovatel, voleni byli vždy na dobu jednoho roku. V prvním předsednictvu vykonával funkci předsedy již shora uvedený Antonín Srna, jeho náměstkem se stal Jiří Hofman, jednatelem František Kovář, pokladníkem Jakub Růžek a knihovníkem Max Ledvina. Předsednictvo jednalo o neodkladných věcech, svolávalo členské schůze a sestavovalo jejich program, bylo odpovědné výboru jednoty a valné hromadě, těm předkládalo vyžádané zprávy a výkazy.

Výroční valná hromada se konala jednou ročně, členská poradní schůze dvakrát, v pozdějších letech je zaznamenáno šest výborových a čtyři členské schůze. Schůze se většinou nesvolávaly v době od 1. prosince do 1. dubna, kdy by bylo pro některé členy obtížné se dostavit.

Valná výroční hromada odsouhlasila 11. září 1876 rozdělení jednoty na devět odborů: 1. odbor pro pedagogickou činnost a didaktické otázky, 2. odbor pro jazykozpyt, zeměpis a dějepis, 3. odbor technických předmětů – počty, měřictví, účetnictví, kreslení a psaní, 4. odbor pro přírodovědu (přírodopis, fyzika, chemie, tělověda a zdravotní vědy), 5. odbor pro polní hospodářství a rozličná odvětví (štěpařství, zelinářství, včelařství), 6. odbor pro domácí hospodářství a nauku o zboží, 7. odbor pro zpěv a hudbu, 8. odbor pro tělocvik a 9. odbor pro pořádání sbírek a pro okresní muzeum. Každý z členů jednoty se měl přihlásit k tomu odboru, ve kterém by vzhledem ke svým zkušenostem a vědomostem byl spolku nejvíce užitečný. Takový člen se zavázal přednést referát na téma ze zvoleného oboru. Jednotlivé odbory měly nejméně pět členů, z nichž jeden byl vždy na jeden rok zpravodajem. Zpravodajové se mohli scházet jedenkrát měsíčně v tzv. poradním klubu. Každý člen spolku měl povinnost každoročně navrhnout k vyzvání výboru jednu až tři otázky. Poradní klub vyhodnocoval navržené přednášky a určoval, které se uskuteční. Výbor stanovoval program schůzí, přičemž bral v potaz návrhy poradního klubu. Výbor měl sdělovat členům spolku program nejméně jeden měsíc předem, aby se mohli přihlásit zájemci o přednesení referátu. V případě, že se nikdo o přednášku nepřihlásil, poradní klub vylosoval, kdo ji bude přednášet (kromě nemoci nebyla možnost se omluvit). Zpravodajové odborů měli naslouchat přáním členů a na valných hromadách měli stručně referovat o nejnovější literatuře.

Organizace zřídila spolkovou knihovnu, jež v prvních desetiletích její činnosti čítala 150 svazků, k tomu jednota odebírala 11 časopisů.

V roce 1877 se při jednotě ustavila pětičlenná komise, která měla sestavit pro domažlický okres výbor původních kostelních písní a povznést chrámovou hudbu. V téže roce vznikla komise scientifiká, jejímž úkolem bylo zjednodušit činnost jednotlivých odborů a zároveň podpořit jejich činnost ustavením užších výborů. Posléze bylo zřízeno šest odborů a z každého odboru tříčlenný užší výbor.

Jedním z odborných úkolů, který si učitelé stanovili, bylo vyhotovení místopisu školních obcí.² Dále zhotovovali mapy školního okresu. Členové spolku byli i publikačně činní a zpravodajové přispívali do časopisů a novin (např. do Posla z Budče, Domažlických listů, Učitelských novin). V rámci úsilí o zlepšení sociálního a společenského postavení učitelů jednota Budeč sepisovala petice za nové úpravy učitelských platů či za úpravu sníženého jízdného na železnici a zasílala je zemskému sněmu. V tomto směru rovněž působila na další instituce, které podávaly petice za zlepšení postavení učitelů.³

² Některé z těchto textů jsou uloženy ve Sbírce rukopisů zdejšího archivu. Antonín Srna s podporou učitelů měšťanské školy dívčí připravil pro Zemskou jubilejní výstavu rozsáhlé dílo *Místopis královského města Domažlic : poznej svůj domov i vlast a budeš ji milovat*, dnes uložené v Muzeu Chodsko.

³ Z Domažlicka odešlo do roku 1900 cca 98 petic za úpravu učitelských platů od obecních zastupitelstev, okresních výborů, místních školních rad a spolků, a to včetně čtyř memorand zemskému výboru.

V roce 1889 se pro nemoc vzdal předsednictví její první a dlouholetý předseda Antonín Srna a záhy byl zvolen prvním čestným členem jednoty. Předseda zastupoval jednotu navenek a jednal s úřady, svolával schůze předsednictva, výboru, členské schůze a valné hromady a předsedal jim. Spolu s jednatelem podepisoval spolkové dokumenty. Jednatel vyřizoval spolkovou korespondenci, pečoval o archiv a předkládal zprávy o spolkové činnosti. Samotná jednota byla kolektivním členem dalších spolků, především Zemského ústředního spolku jednot učitelských v Čechách, dále Spolku pro podporování vdov a sirotků, Ústřední matice školské a Matice české. Sdružovala se a spolupracovala i s dalšími spolky.

V roce 1899 bylo v rámci spolku ustaveno šest okrsků, které vyvíjely samostatnou činnost, o níž pak podávaly zprávy. Ustavení okrsků slibovalo intenzivnější práci členů a častější konání hojněji navštěvovaných porad. Největším okrskem byl domažlický, jenž zahrnoval ve svém obvodu školy v obcích Domažlice, Draženov, Česká Kubice, Luženice, Milavče, Pasečnice, Pelechy, Radonice, Stráž a Újezd a působilo v něm 42 vyučujících. Rozsáhlým byl i novokdyňský⁴ okrsek se 36 učiteli v obcích Kdyně, Běhařov, Černíkov, Dlačov, Hluboká, Chodská Lhota, Loučim, Mezholezy, Pocinovice, Prapořiště, Slavíkovice, Úsilov a Nová Ves. Dále působil okrsek klenečský (Klenčí pod Čerchovem, Pec, Postřekov a Trhanov) se 13 vyučujícími, okrsek kolovečský (Koloveč, Kanice, Srbice, Těšovice a Úboč) se 14 členy, okrsek koutský (Kout, Mrákov, Stanětice, Zahořany) se 13 členy a poměrně velký staňkovský okrsek (Staňkov Městys a Staňkov Ves, Blížejov, Čermná, Kamenice, Kvíčovice, Lštěň, Hlohová, Osvračín, Přívozec, Pučlice a Všekary) s 25 vyučujícími. Okrsky neměly samostatnou působnost navenek, byly pouze orgány vnitřní spolkové správy. Jejich usnesení se považovala za návrhy pro výbor, členské schůze nebo valnou hromadu. Členové okrsku ze svého středu volili na dobu jednoho roku svolavatele, který se stal členem výboru, jeho zastupoval náměstek, který měl navíc funkci sběratele příspěvků.

V roce 1899 byly v jednotě ustaveny dva odbory, a to hudebně-pěvecký, do nějž se ihned přihlásilo 25 členů, a literární pro přednášky lidové, kam měl každý okrsek za deset svých členů zvolit jednoho kandidáta.

Zástupci spolku se účastnili manifestačních sjezdů, které pořádaly učitelské spolky západních Čech. Zde se řešily záležitosti učitelů, škol a žáků. Ze svého středu jednota vysílala zástupce do okresní školní rady a rovněž vymezovala zásady, kterými se měl tento zástupce řídit.

V roce 1899 byly schváleny nové stanovy, jež určily, že v každém okrsku budou voleni zástupci do výboru jednoty a jejich náhradníci. V tomtéž roce prudce vzrostl počet členů, a sice ze 74 na 135.

Učitelská jednota Budeč také spolupracovala při obsazování učitelských míst. Na základě zásad pro obsazování míst stanovených ZÚS byly vytištěny tzv. kompetenční tabulky zasílané podle oběžníku vydaného Budčí referentovi obsazovací komise. Body udělované v kompetenčních tabulkách ovlivňovalo i členství v učitelské organizaci. Také školy byly roztrženy podle velikosti na čtyři třídy a působení na nich přinášelo učitelům různé bodové ohodnocení. Celý systém měl směřovat k tomu, aby se omezilo příliš časté střídání míst, jež neprospívalo žákům ani učitelům.

Od roku 1903 při učitelské jednotě působil smírčí nebo-li čestný soud, jehož jednacím řád byl pro učitelské jednoty zveřejněn v periodiku Český učitel, ročník XI. Tato instituce měla za úkol projednávat prohřešky proti zásadám organizace. Řešily se zde zejména záležitosti učitelů, kteří si přes usnesení obsazovací komise podali žádosti o vypsaná učitelská místa. Rozhodnutí čestného soudu se člen učitelské jednoty mohl podrobit, ale nemusel. (Někteří z organizace raději vystoupili.)

⁴ Dříve Kdyně nazývaná jako Nová Kdyně.

V roce 1910 již není doložen odbor kulturní, školský, tiskový ani právní, které byly sice kdysi zvoleny, ale neobnoveny, naopak existovala obsazovací komise. V roce 1914 ovšem opětovně probíhaly v klenečském okrsku volby do odboru právního a školského; kulturního a vzdělávacího. Z roku 1916 je známa existence odboru právního a organizačního. Z téhož roku jsou doklady o působení okresního permanentního válečného komitétu, který vznikl po vzoru zemského poradního a pomocného komitétu učitelských organizací pro dobu války.

Jednota vybírala řádné i mimořádné příspěvky od svých členů, mohla přijímat dary a subvence, její výdělek mohl pramenit i z pořádaných akcí.

S úsilím o zvýšení kvalifikace učitelů a rozšíření jejich vzdělání souviselo pořádání kurzů pro kantory. V roce 1910 se konal prvně kurs volného kreslení, neboť dosud žáci kreslili především podle sešitů opatřených sítě teček, jež se pospojovaly. Lektorováním kurzu byl pověřen učitel Jan Paroubek (učitel, malíř, grafik). Obdobně byl pořádán kurz tělocvičných her, který vedl Antonín Svojsík (zakladatel českého skautského hnutí).

Členem spolku mohl být každý aktivní i penzionovaný učitel, pokud nebyl vyloučen z jiného spolku. Zprvu byli členy spolku učitelé obecných škol i měšťanských škol a rovněž katechetové. Podle stanov z roku 1933 členství náleželo pouze učitelům „světským“. Dále zde existovala skupina čestných členů, tj. těch, kteří získali zvláštní zásluhu o organizaci nebo o školství a jejich členství schválila valná hromada na návrh výboru. Se vznikem dalších učitelských jednot (Jednota učitelů škol měšťanských, Jednota učitelek a Jednota učitelek ženských ručních prací) se učitelé rozdělili do spolků jim nejbližších

V roce 1933 změnil spolek svůj název z Domažlicko-novokdyňské jednoty učitelské Budeč na Učitelská jednota Budeč, a to výměrem Zemského úřadu v Praze z 28. května 1933 o změně stanov, jímž pozbyly platnost stanovy z 31. května 1899.

Valná hromada konaná v Sokolském domě v Domažlicích 8. února 1940 se usnesla na změně stanov a změně názvu organizace na Okresní učitelská odbočka Jednoty učitelstva národních škol. Nové stanovy a název byl povolen výměrem Zemského úřadu v Praze č. 5545 ze dne 18. září 1940 adresovaným spolku Učitelská jednota Budeč v Domažlicích.

V Jednotě učitelstva národních škol se sjednotily všechny učitelské organizace, které dosud pracovaly odděleně, někdy i protichůdně. Stanovy Jednoty učitelstva národních škol z 15. listopadu 1939 ukládaly založit pobočky vždy v sídle okresu. Okresní učitelská odbočka byla jediným spolkem, který v politickém okrese sdružoval všechny učitele (i penzionované) mateřských, obecných a měšťanských škol, učitelky domácích nauk, učitele pomocných škol a speciálních ústavů.

Organizace neměla stálé sídlo ve smyslu stálé kanceláře.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Archiválie pocházející z činnosti učitelského spolku byly do archivu předány pravděpodobně Rudolfem Svačinou,⁵ jedním z jednatelek učitelské jednoty Budeč, u něhož byly uloženy snad od doby jeho jednatelectví. Kdy byly předány do archivu, není zcela jasné, neboť EL NAD obsahuje informaci o tom, že přírůstek číslo 6/1959 pochází ze 7. srpna 1959, ale přírůstková kniha eviduje pod tímto číslem převzetí zcela jiného archivního materiálu. Záznam o předání nebyl ve spisu o fondu nalezen.

Archiválie spolku se nedochovaly v úplnosti. O ztrátách spolkových dokumentů z počátečního období jeho činnosti se dozvídáme z dopisu Františka Rádlka kolegovi

⁵ Rudolf Svačina (1900–1997), ředitel školy, spisovatel, vydavatel, kapelník, regionalista. Za okupace v březnu 1940 byl spolu s dalšími 149 domažlickými občany zatčen a vězněn nejprve v bavorském Flossenbürgu, kde zůstal do roku 1941. Krátce po propuštění se zapojil do ilegální činnosti. Dne 28. 5. 1943 byl zatčen podruhé a odvezen do terezínské Malé pevnosti. Po roce 1948 byl komunisty vyloučen z politického a veřejného života a bylo mu znemožněno publikovat.

Peteříkovi z 30. října 1910, v němž pisatel lituje, že z některých období chybí podací deník a také nejméně jedna kniha zápisů ze schůzí. K dalším ztrátám došlo prokazatelně za druhé světové války, kdy Rudolf Svačina ukryl zápisy spolku u učitele B. Krause v Mrákově, ale po skončení války se je již nepodařilo zkompletovat.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond Učitelská jednota Budeč Domažlice obsahuje archiválie pocházející z let 1875–1940.

Archivnímu fondu byl ponechán název Učitelská jednota Budeč Domažlice, který spolek užíval po převážnou dobu svého působení. Organizace byla přejmenována v roce 1940, z období po roce 1940 se však ve fondu nenacházejí žádné archiválie. Dochoval se pouze zápis z valné hromady, jež rozhodla o změně stanov a názvu, a dále výměr Zemského úřadu v Praze schvalující tyto změny (inv. č. 3).

Během pořádání zpracovatelka přesunula jeden karton spisů o celkové metrži 0,11 bm do nově utvořeného archivního fondu ROH – místní skupina Svazu zaměstnanců školství a osvěty Domažlice (EL NAD 1927) a jeden rukopis o celkové metrži 0,01 bm do Sbírký rukopisů (EL NAD 1733), jednalo se o spisek o historii Učitelské jednoty Budeč sepsaný Františkem Rádlem na podnět Rudolfa Svačiny v roce 1953 (SOAP/010-0110/2017 ze dne 10. února 2017). Naopak drobné poznámky a vzpomínky Rudolfa Svačiny zpracovatelka v archivním fondu ponechala, protože podle zdola uvedené metodiky Machatkové a Křesťana náleží ke spisovému materiálu v oblasti spolkové zájmové a odborné činnosti. Přesuny a přemanipulováním archivního fondu došlo ke změně jeho metrže z 0,55 bm na 0,33 bm.

Po formální stránce je inventář zpracován podle metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006–0767/2010 a jeho dodatku č. j. SOAP/006–1300/2014 a dále podle metodického návodu č. 1/2013 odboru archivní správy a spisové služby ministerstva vnitra č. j. MV–46913/AS–1/AS–2013. Uspořádání archiválií se řídilo vzorovým schématem pro pořádání fondů spolků uveřejněného Raisou Machatkovou a Jiřím Křesťanem v Archivním časopise, ročník 2005.⁶

Během pořádání nebyly vyřazeny žádné archiválie. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie nejsou poškozené, dochované jsou mezerovitě.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Inventarizovaný archivní fond vznikl z činnosti spolku Učitelská jednota Budeč Domažlice. Archivní materiál, přestože se nedochoval v úplnosti, dokládá vlastenecké úsilí členů spolku, jejich snahu o zlepšení sociálního a společenského postavení učitelů a vytváření podmínek pro zvyšování vlastního odborného vzdělávání.

Podstatné údaje o aktivitách spolku obsahují zápisy ze schůzí (inv. č. 1) a zprávy o činnosti (inv. č. 6), soupisy členů a funkcionářů badatel najde pod inv. č. 5, popř. inv. č. 21. Podrobné zprávy o dosavadní profesní působnosti jednotlivých učitelů přinášejí tzv. kompetenční tabulky (inv. č. 7). Zajímavé jsou rovněž ukázky vlastní práce členů, dochovala se odborná pojednání o vodstvu domažlického okresu (inv. č. 16). Doplnující informace o činnosti spolku a jeho členech zaznamenávají poznámky a vzpomínky Rudolfa Svačiny (inv. č. 17). Pozornost si zaslouží též dopis učitelské jednotě Budeč od Zemského ústředního spolku jednot učitelských v Čechách z 22. února 1939, v němž se řeší problematika učitelů v odstoupeném území (inv. č. 18).

⁶ MACHATKOVÁ, Raisa – KŘEŠŤAN, Jiří. Pořádání spolkových archivů. *Archivní časopis*, 2005, roč. 55, s. 1–25.

V případě zájmu o studium historie spolku lze badateli doporučit k nahlédnutí rovněž Rádlův rukopis o minulosti spolku z roku 1953, uložený ve Sbírce rukopisů, dále archivní fondy Okresní úřad Domažlice, Okresní školní rada Domažlice a rovněž Státní policejní úřad Domažlice (uložený ve Státním oblastním archivu v Plzni) a některé další materiály uložené v Muzeu Chodska, např. Snův Místopis královského města Domažlice.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně archivní fond Učitelská jednota Budeč Domažlice uspořádala a archivní pomůcku zpracovala Mgr. Radka Kinkorová.

V Horšovském Týně dne 10. října 2017

Mgr. Radka Kinkorová

Seznam použitých pramenů a literatury

Prameny

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně (dále jen SOkA Domažlice), fond *Okresní školní rada pro české školy Domažlice* (EL NAD 107).

SOkA Domažlice, fond *Okresní národní výbor Domažlice* (EL NAD 73).

SOkA Domažlice, fond *Městský národní výbor Domažlice* (EL NAD 102).

Literatura

MACHATKOVÁ, Raisa – KŘEŠŤAN, Jiří. Pořádání spolkových archivů. *Archivní časopis*, 2005, roč. 55, s. 1–25.

TOUŽIMSKÁ, Jana. *Učitelská jednota Komenský v Mladé Boleslavi (1871–1940)*, [tiskem nepublikovaná diplomová práce], Praha: Fakulta pedagogická Univerzity Karlovy, 2008.

VAJCOVÁ, Radka. Lounský spolek Budeč do první světové války. *Sborník okresního archivu v Lounech*, 1997, roč. 8, s. 5–45.

Příloha: Seznam použitých zkratek

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
ev. jedn.	evidenční jednotka
fsn	fotografie na papírové podložce
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
MV	ministerstvo vnitra
ppr	podací protokol
ROH	Revoluční odborové hnutí
ř. z.	říšský zákoník
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha
ZÚS	Zemský ústřední spolek jednot učitelských v Čechách

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
I. Knihy			
1	Knihy zápisů výborových schůzí	1924–1939	ukn 1
II. Spisový materiál			
A. Registraturní pomůcky			
2	Podací protokol (torzo)	1902–1903	ppr 1
B. Spisy			
<i>Písemnosti normativní povahy</i>			
3	Stanovy	1930–1940	kar 1
4	Oběžníky na vědomí	1882–1938	kar 1
<i>Členství ve spolku</i>			
5	Funkcionáři a členové spolku (seznamy členů, čestné členství, členské dotazníky, přijímání členů, vystupování členů, legitimace, smuteční oznámení, nekrology, funkcionáři, seznam učitelů mimo organizaci, seznam učitelů – členů Červeného kříže)	1875–1915	kar 1
<i>Zprávy o činnosti</i>			
6	Zprávy o činnosti (mezerovitě)	1891–1930	kar 1
Schůzová činnost			
7	Zápisy ze schůzí, pozvánky, prezenční listiny, podklady: valné hromady 1884–1923, 1940 členské schůze 1892–1928 schůze výboru 1887–1916 schůze předsednictva 1903–1916 ustavující schůze školního odboru jednoty Budeč 1919 manifestační veřejná schůze 1911 schůze okrsků 1902–1925 smírčí soud 1903–1914 obsazovací komise (včetně kompetenčních tabulek) 1907–1917 permanentní okresní válečný komitét 1916	1884–1940	kar 2
<i>Zájmová a odborná činnost</i>			
8	Podávání petic a žádostí s požadavky učitelů	1889–1916	kar 2
9	Pořádání vzdělávacích kurzů (kreslířský a tělocvičný)	1909–1914	kar 2
10	Přednášková činnost	1877–1910	kar 2

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
11	Pořádání a účast na oslavách	1892–1923	kar 2
12	Pořádání výstav a koncertů	1906–1912	kar 2
13	Knihovna spolku	1885–1929	kar 2
14	Dotazníky k obecním knihovnám	1905	kar 2
15	Odběr tiskovin členy spolku Budeč	1905–1916	kar 2
16	Zpracování místopisu obcí jednotlivými učiteli – vodstvo	1889–1890	kar 2
17	Vzpomínky – poznámkový blok se zápisky o čestném (smírčím) soudu, obsazovací komisi, bodování učitelů, kategorii škol, složení odborů apod., vzpomínky Rudolfa Svačiny	1906–1913	kar 2
<i>Styky domácí</i>			
18	Korespondence s organizacemi a úřady (mj. se Zemským ústředním spolkem jednot učitelských v Čechách, okresní školní radou a dalšími)	1902–1939	kar 2
19	Korespondence s jednotlivci (učiteli a členy spolku)	1892–1934	kar 3
<i>Sociální výpomoc členům</i>			
20	Sbírký a příspěvky členům, podpůrný a krejcarový spolek	1883–1915	kar 3
III. Účetní materiál			
A. Účetní knihy			
21	Výkaz členských příspěvků	1875–1885	ukn 2
22	Knih příjmů	1875–1885	ukn 3
23	Knih výdajů	1875–1885	ukn 4
24	Účetní knih příjmů a výdajů a evidence členských příspěvků	1886–1912	ukn 5
25	Účetní přílohy k účetní knize ukn 5	1903–1914	kar 3
26	Pojištění členů spolku Budeč	1912	kar 3

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

IV. Fotografie

27	Skupinové foto účastníků kreslířského kurzu ve Kdyni	1910	fsn 1
----	--	------	-------

V. Tisková dokumentace

28	Plakáty (manifestační schůze učitelů 1918, odhalení pamětní desky Stanislavu Blumenstenglovi v Černíkově 1938), novinové výstřižky s články vztahujícími se k učitelské jednotě	1918–1938	kar 3
----	---	-----------	-------

Název archivní pomůcky:	Učitelská jednota Budeč Domažlice
Značka archivního fondu:	Budeč Domažlice
Časové rozmezí:	1875–1940
Počet evidenčních jednotek:	10 (5 úředních knih, 1 podací protokol, 3 kartony, 1 fotografie na papírové podložce)
Počet inventárních jednotek:	28
Rozsah v bm:	0,33
Stav ke dni:	10. říjen 2017
Zpracovatel archivního fondu:	Mgr. Radka Kinkorová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Mgr. Radka Kinkorová
Počet stran:	15
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Radka Kinkorová dne 10. 10. 2017 čj. SOAP/010-0606/2017